МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ПСИХОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ
Кафедра загальної та соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Андрагогіка

Освітньо-професійна програма	Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Код та назва галузі знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Код та назва спеціальності	053 Психологія
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Викладач	Ковальчук Зоряна Ярославівна zoriana01051974@i.ua

Львів 2025 рік

Розроблено професором кафедри Ковальчук Зоряною Ярославівною

_____
(підпис)

Силабус розглянутий на засіданні кафедри загальної та соціальної психології (Протокол № 1 від 12.08. 2025 р.)

ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Семестр навчання	2-й семестр
Обсяг (у кредитах ЄКТС/годинах)	3 кредити / 90 годин, з яких аудиторних 12 год (заочна форма)
Анотація	**Тема 1. Андрагогіка в системі сучасного людинознавства.** Наукові засади андрагогіки. Предмет андрагогіки, система понять, основні принципи. Міждисциплінарний характер андрагогіки. Методи досліджень в галузі андрагогіки. Андрагогіка як сфера соціальної практики. Збільшення значущості освіти дорослого населення в сучасній соціально-економічній ситуації в Україні. Принципи організації освітньої діяльності дорослої людини. Методи організації сучасної андрагогічної практики. Андрагогіка як навчальна дисципліна. Андрагогічний компонент розвитку персоналу організації. Етапи розвитку теорії і практики навчання дорослих у міжнародному досвіді. Розвиток теорії і практики освіти дорослих в Україні. **Тема 2. Доросла людина як суб'єкт освіти і навчання** Поняття дорослості. Вікова періодизація. Динаміка життєвої проблематики дорослої людини і її взаємозв'язок з освітою. Професійно-особистісне становлення людини в системі безперервної освіти. Специфіка вікових інформаційних запитів. Вікові особливості здібності людини до навчання. Специфіка освіти в дорослому віці. Поняття індивідуального, групового, колективного, корпоративного, інтеграційного навчання дорослих. Напрями підготовки дорослої людини як суб'єкта навчання (самоосвіта). **Тема 3. Освіта дорослих у загальноцивілізаційному контексті** Освіта у структурі людської діяльності. Соціокультурні функції освіти. Освіта як соціальний регулятор. Соціально-освітній процес як складна розгалужена система. Поняття соціально-освітнього інституту та моделі освіти. **Тема 4. Неперервна освіта як фактор розвитку дорослої людини** Безперервність як ідея, принцип навчання, якість освітнього процесу, умова становлення людини. Історичні витоки ідеї безперервності в освіті. Соціально-освітній і психолого-андрагогічний аспекти безперервної освіти. Функції безперервної освіти. Освіта дорослих як структурний компонент системи безперервної освіти і соціальний інститут. Інституційні форми освіти дорослих в сучасному суспільстві. Андрагогічні завдання базової професійної підготовки (технікуми, коледж, університети та академії). Моделі довузівської і вузівської підготовки. Інновації в сучасній системі безперервної професійної освіти. Принципи організації навчання дорослих в освітніх установах додаткової професійної освіти. Розвиток професійно-особистісного потенціалу в системі підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів. Професійна атестація кадрів. Андрагогічні аспекти підготовки кадрів вищої науково-педагогічної кваліфікації. **Тема 5. Соціально-педагогічні аспекти освіти дорослих** Адаптивна функція освіти в суспільстві, що постійно змінюється.

	Принципи адаптивної системи навчання дорослих. Блочно-модульна організація навчання. Модульні програми та їх властивості. Переваги модульного навчання в системі освіти дорослих. Послідовна декомпозиція змісту професійної діяльності у вигляді системи професійних завдань і проблем як основний принцип побудови технології контекстного навчання (А. А. Вербицький). Перехід від учбової діяльності в її традиційних формах до квазіпрофесійної діяльності. Форми учбово-професійної діяльності в розвитку персоналу організації. Моделі контекстного навчання: семіотична (знакова), імітаційна, соціальна. Організаційна робота із створення імітаційних класів, мультимедійного супроводу, віртуальних середовищ. Комплексні вимоги до навчально-методичних матеріалів, на базі яких організовується контекстне навчання. Використання технології "case-study". **Тема 6. Методи й організація навчання дорослих** Проектування в системі навчання дорослих. Проектна діяльність як атрибут суспільства з технологічною культурою. Місце та функції проектування в сучасній освіті дорослих. Етапи освітнього проекту. Види проектування. Організація телекомунікаційних проектів в системі професійного навчання і підвищення кваліфікації. Освіта дорослих в режимі дистанційного навчання. Особливості дистанційного навчання: можливість просторового і тимчасового розділення викладача і особи, яка навчається; спеціалізоване інформаційно-освітнє середовище; застосування інформаційно-комунікаційних технологій, заснованих на використанні персональних комп'ютерів, відео- і аудіотехніка, мультимедійних засобів навчання. Переваги дистанційної форми навчання для дорослих. Основні принципи дистанційного навчання. Організаційні моделі дистанційного навчання. **Тема 7. Системи навчання різних категорій дорослих** Основні функції і форми участі держави в навчанні соціально незахищених верств населення. Роль недержавних освітніх установ; недержавних некомерційних громадських організацій у навчанні та перенавчанні соціально незахищених груп населення. Підготовка і перепідготовка безробітних. Соціально-психологічні і змістові аспекти організації професійної перепідготовки безробітних. Сприяння безробітним громадянам у працевлаштуванні після навчання. Андрагогічні засади навчання безробітних. Специфіка освіти дорослих осіб з інвалідівністю. Інвалідність як особливий контекст життєдіяльності людини і його навчання. Варіативність моделей і способів навчання дорослих осіб з інвалідівністю. Міжнародна практика навчальної роботи з інвалідами. Створення умов для навчання людей з обмеженнями життєдіяльності: спеціальні заклади, групи, освітні товариства, інформаційного простору, пристосовані до стану інвалідності. Принципи організації освітньої діяльності осіб з інвалідівністю. Використання у виправно-трудових установах засобів дистанційного навчання. Андрагогічні проблеми адаптації людини в умовах іншої лінгвокультурної спільності. Проблеми дидактичної, соціально-

	психологічної, технологічної адаптації до умов навчання в новому соціокультурному середовищі. Визначення рівня готовності іноземного громадянина до навчання або підвищення кваліфікації в освітньому закладі України. Міжнародний і вітчизняний досвід навчання та освіти в середовищі іммігрантів. Вирішення проблем міжкультурної комунікації. Забезпечення безперервності навчання представників військових професій. Андрагогічні аспекти професійної підготовки військових в умовах вищих учбових закладів. Освіта як шлях соціальної адаптації до умов цивільного життя колишніх військовослужбовців. Зміст перепідготовки військовослужбовців, звільнених в запас. Специфіка організації навчання колишніх військовослужбовців. Освіта в житті дорослих, що відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Функції освітньої діяльності у виправних і виховних колоніях: вирішення проблем перевиховання, зайнятості засуджених, забезпечення успішності соціальної адаптації після звільнення, професійне самовизначення. Участь освітніх закладів, громадських і релігійних організацій, державних структур при місцевих органах влади в соціально-освітній реабілітації осіб, що відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Особливості і проблеми організації професійної підготовки і перепідготовки в місцях позбавлення волі. **Тема 8. Адрагогічний потенціал неформальної освіти дорослих** Характеристика нетрадиційних форм навчання для дорослих. Просвітницькі установи, що сприяють підвищенню загальної і професійної культури населення. Народні школи і університети. Просвітницька роль музеїв. Основні джерела освітньої інформації для сучасних сімей. Моделі освітньої допомоги сім'ї. Принципи організації сімейної освіти. Проблеми сучасного сімейного консультування. Створення служби соціально-психологічної допомоги: школи, центри за різними профілями навчання. Можливості самоосвіти в сімейній сфері. Освітньо-просвітницькі функції дозвілля. Зміст і структура вільного часу сучасної дорослої людини. Специфічні вікові запити у сфері реалізації інтересів у дозвіллі. Організація дозвілля дорослих різних вікових груп. Культурно-просвітницька функція масових заходів. Освітній туризм у навчанні дорослого населення. Історія освітнього туризму в Європі та Україні. Використання можливостей екскурсійної діяльності для освіти. Види освітнього туризму.
Мета вивчення дисципліни	Формування готовності здобувачів освітнього ступеня магістр до використання знань з теорії навчання дорослих у процесі психологічного консультування, надання психологічної допомоги, управління, спілкування та дослідження, а також розвитку таких особистісних якостей, як: здатність до рефлексії, самопізнання і саморозвитку. Вивчення навчальної дисципліни відіграє важливу роль у формуванні наукового і професійного світогляду, практично значимих здібностей, умінь і навичок здобувачів освітнього ступеня магістр.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Програмні компетентності вивчення дисципліни	*Інтегральна компетентність:* здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються невизначеністю умов і вимог. *Загальні компетентності:* ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. *Спеціальні компетентності:* СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
Очікувані результати навчання	*Програмні результати навчання:* ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема № 1. Андрагогіка в системі сучасного людинознавства.							9					9
Тема № 2. Доросла людина як суб'єкт освіти і навчання.							11		2			9
Тема № 3. Освіта дорослих у загальноцивілізаційному контексті							12	2				10
Тема № 4. Неперервна освіта як фактор розвитку дорослої людини							12		2			10
Тема № 5. Соціально-педагогічні аспекти освіти дорослих							10					10
Тема № 6. Методи й організація навчання дорослих.							12		2			10
Тема № 7 Системи навчання різних категорій дорослих							10	2				10
Тема № 8. Адрагогічний потенціал неформальної освіти дорослих.							10		2			10
Усього							**90**	**4**	**8**			**78**

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

Відвідування занять	відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Порушення академічної доброчесності під час проведення занять не допускається.
Місце проведення занять	заняття проводяться в аудиторіях Навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки згідно затвердженого розкладу
Місце проведення	М.Львів, вул. Кривоноса, 1

консультацій	
Відпрацювання пропущених занять	Усі пропущені заняття здобувач повинен відпрацювати не пізніше як за один робочий день до проведення останнього практичного заняття. Відпрацювання здійснюється у ауд., корпус, відповідно до затвердженого на кафедрі графіка.
Допуск до підсумкового контролю	Формою підсумкового контролю є залік, результат якого оцінюється за 100-бальною шкалою. Відпрацювання незадовільних оцінок і пропущених навчальних занять здійснюється не більш як за однією темою в один робочий день із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту). У разі невідпрацювання здобувачем вищої освіти пропущених занять та незадовільних оцінок до моменту перездачі академічної заборгованості за талоном № 2 у журналі обліку навчальної роботи виставляється «0».
Система оцінювання	Оцінювання, яке відбувається під час проведення практичних занять, а також за самостійну роботу здійснюється за 5-ти бальною системою за наступними ***критеріями***: *5 балів* - здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, розв'язує всі практичні завдання з чітким та повним обґрунтуванням висновків. Правильно вирішує усі тестові завдання; *4 бали* – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішує більшість тестових та практичних завдань. Практичні завдання вирішує повністю з незначними технічними помилками, повно аргументуючи аналітичні висновки; *3 бали* – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому, окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішує половину або меншість тестових завдань; *2 бали* –здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив тестових завдань. Переведення цих оцінок у 100-бальну систему відбувається на останньому занятті за формулою: $$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО*0,7 + КНО} * 16$$
Шкала та критерії оцінювання за шкалою ECTS	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЛьвДУВС підсумкове оцінювання здійснюється за такою шкалою: 90 – 100 / відмінно / A; 82 – 89 /добре / B; 75 – 81 / добре / C; 64 – 74 / задовільно / D; 60 – 63 / задовільно / E;

	35 – 59 / незадовільно / FX; 0 – 34 / незадовільно / F. Під час проведення контрольного заходу не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими довідковими матеріалами. У разі використання здобувачем вищої освіти під час здійснення семестрового контролю вказаних джерел інформації він відсторонюється від виконання семестрового контролю, а на самій роботі, у випадку письмової форми контролю, науково-педагогічний працівник вказує причину та час відсторонення і за неї виставляється «0» балів, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література	1. Марчук А. В. Андрагогіка : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 300 с. 2. Дубасенюк О.А., Самойленко О.А. Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-методичний посібник. Житомир: Вид во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 247 с.
Методичне забезпечення	1.Ковальчук З.Я Програма навчальної дисципліни «Андрагогіка»: для підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістрр», галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини, спеціальності С4 «Психологія» навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 11 с. 2.Ковальчук З.Я. Андрагогіка: робоча програма навчальної дисципліни для підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійного рівня «магістр» галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальності С4 Психологія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 21 с.
Інформаційні ресурси	1. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: http://www.lvduvs.edu.ua. 2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua. 3. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua. 4. Skopus library: https://www.skopus.com/sources.uri